

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Jazykové prostředky a komunikační situace I
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník, kontinuální/bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Žáci se v rámci modulu učí využívat různé komunikační strategie v nejrůznějších komunikačních situacích, naučí se volit formu písemného projevu adekvátní účelu textu, a to při respektování slohotvorných činitelů. Využívají přitom znalosti základních charakteristických rysů funkčních stylů a slohových postupů a útvarů. Podstatnou součástí modulu je práce se slovní zásobou. Za současného respektování zásad jazykové kultury vytvářejí zejména kratší myšlenkově strukturované, přitom ucelené a koherentní texty, včetně textů uměleckých. Modul má charakter úvodu do stylistiky, pracuje se tedy s jednoduššími útvary, texty a situacemi. Na tento modul navazuje modul Jazykové prostředky a komunikační situace II, doporučený k zařazení do 3. ročníku. Na oba moduly pak navazuje ve 4. ročníku modul Strukturované a koherentní texty. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů používá a rozlišuje jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci - rozlišuje komunikační funkce (výpovědi s různými funkcemi); - respektuje slohotvorné činitele; - používá slovní zásobu v souladu s komunikační situací; - využívá efektivně terminologii různých odborností; - rozezná použití obrazných jazykových prostředků a vnímá jejich případnou kulturní podmíněnost tvoří umělecký text základních druhů i žánrů a využívá ho k sebevyjádření - aplikuje teoretické poznatky na vlastní literární produkci; - využívá pro estetický záměr různé vrstvy jazyka včetně těch nespisovných; - přistupuje tvůrčím způsobem k vlastním literárním pokusům a využívá různých metod k jejich zlepšení a reflexi; - nalézá rozmanité možnosti a způsoby literárního sebevyjádření v emoční, prožitkové, myšlenkové a hodnotové rovině
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální
4. Obsah vzdělávání Předmětem modulu je osvojení základů stylistiky a vytváření kratších textů pro různé komunikační situace v psané podobě. Vzdělávací obsah modulu zahrnuje oblasti:

- funkční styly, slohové postupy a útvary;
- komunikační situace;
- slohotvorní činitelé;
- slovní zásoba, její proměnlivost a způsoby obohacování;
- syntaktické prostředky výstavby textu;
- obraznost a neobraznost;
- terminologie

5. Vzdělávací strategie

- minilekce zaměřené na charakteristické rysy jednotlivých funkčních stylů, slohových postupů a útvarů; slovní zásobu, syntaktické prostředky výstavby textu;
- psaní kratších textů pro běžné životní komunikační situace (formální i neformální korespondence – administrativní interakce);
- psaní kratších odborných textů v souladu s oborovou orientací a zájmu žáků;
- psaní kratších uměleckých textů;
- formální i neformální interakce (v papírové i elektronické podobě);
- práce s texty různých funkčních stylů (volba slovní zásoby, hodnocení syntaktických prostředků);
- nácvik grafické a formální úpravy jednotlivých písemných projevů;
- práce se zdroji psaných textů a jejich zpracovávání;
- samostatná / skupinová projektová práce s tematikou uplatnění vybrané jazykové problematiky v konkrétních situacích s prezentací (např. porovnání slovní zásoby / syntaktických prostředků vybraných textů podle různých kritérií - odbornost, obtížnost, účel...); obohacování slovní zásoby ve vybraných oblastech lidské činnosti; zpracování vybraného tématu formou různých slohových útvarů / postupů; frekvenční terminologický slovníček vybraných textů; porovnání překrývání terminologie napříč různými vědeckými obory / sporty / druhy umění; ...);
- téma projektové práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh - psaní kratších textů podle zadání	100	porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní - samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

85–100	1
70–84	2
55–69	3
40–54	4

0–39	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje Akademická příručka českého jazyka. 2., upravené a rozšířené vydání. Praha, Academia 2019. Akademická příručka českého jazyka. Praha, Academia, 2014. Kocourková, A. - Hochová, I.: Písemná a elektronická komunikace. Praha, Eduko 2016. Kuldová, O.- Fleischmannová, E.: Jak psát obchodní dopisy a jiné písemnosti. Praha, Fortuna 2007. Kraus, J. - Hoffmannová, J.: Písemnosti v našem životě. Praha, Fortuna 2005. učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího	
4. Poznámky	